

En informationstidning från Luleå kommun. Nr 1, februari 2008

Vårt Luleå

Kursen mot framtiden

11 sidor om Vision Luleå 2050

Medling erbjuds

Från och med årsskiftet är kommunen ansvarig för att erbjuda medling när ett brott begåtts av någon under 21 år.

Medlingsverksamheten bedrivs i nära samarbete med bland andra polisen, frivården och brottsofferjouren. I verksamheten finns en medlingssamordnare och flera lekmanamedlare. Lekmanamedlarna är kvinnor och män i olika åldrar och med olika yrkesbakgrunder.

Medling används vid många typer av brott och är ett komplement till den vanliga rättsprocessen. Metoden ger de inblandade en möjlighet till ett mänskligt möte som inte myndigheter eller en domstol kan erbjuda.

2007 ännu ett varmt år

Även 2007 blev ett mycket varmt år, både i Sverige och i världen som helhet. Årsmedeltemperaturen i Sverige låg förra året cirka 1,5 grader högre än normalt.

Mönstret är detsamma som tidigare: mycket milda vintermånader och mer nederbörd under sommaren. Vintrarna i Norrbotten har i snitt blivit drygt två grader varmare jämfört med perioden 1961-1990. Förändringen är allra störst vid kusten.

Rock i Kulturens hus

Under tre lördagar framöver bjuds det på rock i Kulturens hus med unga musiker från Norrbotten.

Lördag 23 februari uppträder Joe Anna, Rocket roll, Avarice, Bitter Soil och Of a ruin.

Lördag 8 mars heter artisterna Johan, Björn och Jocke, Neverend, Devine Sins, Agonyca och Morte

Lördag 5 april är det dags för White Plimssoles, Forgotten, Headcase Parade, Heroes of Vallentor och Cryptic Death.

Välstånd och utsläpp

Ett lands välstånd mäts ofta i BNP (bruttonationalprodukt) per invånare. Ett annat mått är HDI som står för human development index, index för mänsklig utveckling. HDI väger samman inkomst, livslängd och utbildningsnivå.

Sverige ligger för närvarande på sjätte plats bland jordens länder på FN:s HDI-lista. Island, Norge, Australien, Kanada och Irland toppar listan.

Den senaste rapporten tar också upp ländernas koldioxidutsläpp. Sveriges utsläpp motsvarar 5,9 ton per invånare vilket är förhållandevis lite bland de rika länderna. Det är hälften så mycket som i Finland och bara en tredjedel av Norges och USA:s utsläpp. Förklaringen är att Sverige har mycket kärnkraft och vattenkraft.

Vårt Luleå ges ut av Luleå kommuns informationsavdelning. **Redaktör:** Kjell-Arne Johansson. **Grafisk form:** Frank Rizo. **Text:** Kjell-Arne Johansson och Hans Olov Ohlson. **Omslagsfoto:** Fredrik Broman. **Ansvarig utgivare:** Sven-Olov Hederyd. Tryck: GTC Print. **Upplaga:** 45 000 ex. **Adress:** Vårt Luleå, Luleå kommun, Info, 971 85 Luleå. **Telefon:** 0920-45 35 01. **E-post:** kjell-arne.johansson@info.lulea.se

Invigningen av solrummet i januari lockade mycket folk. Damerna heter Helli Nordström och Nancy Nilsson.

I slutet av januari invigdes ett behagligt solrum på Äldrecentrum Fyren. Anläggningen är till för alla pensionärer och funktionshindrade som vill komma bort en stund från mörker och snålbåst.

Anläggningen är en del i socialförvaltningens pågående arbete med att utveckla det sociala innehållet i vardagen. Ett statligt bidrag finansierar det hela. Men idén till "Fyrens eget Mauritius" kommer från ett par undersköterskor i personalen.

Solrummet är gediget uppbyggt med en

liten sandstrand, sköna solstolar, palmer och varma vindar. Allt för att stimulera sinnen, lindra olika besvär och få besökarna att må gott. Ljuset är starkt som riktigt solljus men innehåller mycket lite farlig strålning. Ändå kan man få lite färg av det.

Solrummet kan bokas för 30 kronor måndag till fredag kl 09.30 – 19.15. För äldre och funktionshindrade i särskilda boenden, eller för den som har personlig assistans, är det gratis. Möjlighet finns att boka hela SPA-anläggningen med pool, bastu och rolrum.

För information och bokning, ring 0920-45 32 00.

2050-aktiviteter under våren

Föreläsningar, öppna forum, utställning.

Under våren blir det gott om tillfällen att diskutera framtidsfrågor och komma med synpunkter.

Vårens 2050-aktiviteter är inte helt klara när det här skrivs. Men här är ett preliminärt program.

Föreläsningar

En har redan varit på temat välstånd och lycka. Nästa föreläsningar är **torsdag 28 februari** kl 19-21 i Stadshusets sessionsal. Då ska **Varis Bokalders**, arkitekt och specialist på ekologiskt byggande, tala om att bo och bygga hållbart.

Ytterligare ett par föreläsningar är på gång i vitt skilda frågor. Se annonsering eller gå in på kommunens hemsida!

Öppet forum

Fyra kvällar i mars-april ordnas öppet

forum i Lilla salen på Kulturens hus. Delta-garna bestämmer själva vilka frågor som ska tas upp utifrån kvällens tema. Sedan formas olika samtalsgrupper.

Forum-kvällarna börjar 18.30 och har följande teman.

Måndag 3 mars – Kunskap och kreativitet

Onsdag 12 mars – Klimat och energi

Tisdag 8 april – Leva gott

Måndag 14 april – Luleås själ

Arcus-mässa

Under den stora Vårnässan på Arcus **25-27 april** kommer det att finnas en utställning om 2050-projektet. Projektledningen finns på plats för att svara på frågor och ta emot synpunkter.

Visionsverkstad

Under april ordnas också så kallade visionsverkstäder på Sunderby folkhögskola. Här deltar kommunens politiker och särskilt inbjudna, bland andra en del gymnasieungdomar.

Var med och forma framtidsvisionen!

Det här numret av Vårt Luleå handlar nästan helt om vår framtid på lång sikt. Den grundläggande frågan är hur vi ska utveckla ett mer hållbart samhälle som samtidigt är attraktivt. Framtiden handlar också om våra drömmar. Hur vill du själv ha det om några decennier?

I fjol drog kommunen igång projektet "Hållbart samhällsbyggande – Luleå 2050". Syftet är att ta fram en långsiktig vision för Luleås utveckling. Visionen ska sedan ligga till grund för andra kommunala planer, exempelvis översiktsplaner.

– Det är lite som att färdas på havet, säger projektledaren **Anders Bylund** på stadsbyggnadskontoret. Vi måste veta var vi är och till vilken ö vi ska styra. Och vad har vi för förväntningar på ön när vi kommer fram?

Lagom långt bort

Så här förklarar Anders Bylund vad en vision är i det här sammanhanget.

– Det är en bild på lång sikt av hur vi vill ha det, ett idealläge att sträva emot. Det är inte ouppnåeligt, men nästan skulle man kunna säga.

– Vision 2050 blir något ganska kortfattat. Men den ska exemplifieras med flera framtidsbilder.

Årtalet 2050 förekommer ofta i olika prognoser och scenarier om framtiden. Många undrar säkert om det är meningsfullt att försöka blicka så långt framåt.

– 2050 är ett jämnt och bra årtal mitt i seklet, svarar Anders Bylund. Det ligger lagom långt bort för att vi ska kunna lyfta blicken och kunna resonera utan att det blir sciencefiction.

– Många av oss som är verksamma i dag minns hur det var drygt fyrtio år tillbaka. Mycket har förändrats men grundstrukturerna är fortfarande desamma. Vi bor och färdas på ungefär samma sätt. Bergnässon är kvar och bilarna ser ungefär likadana ut.

Går bakåt till nutiden

Projektet använder en metod som kallas backcasting. Det kan beskrivas som att man först sätter upp ett framtida mål, sedan går man "bakåt" till nutiden och försöker hitta framkomliga vägar.

Dialog med medborgarna är viktigt under

processens gång. Det sker via offentliga möten, besök i föreningar och öppenhet för synpunkter.

Halvvägs i projektet

I dag har 2050-projektet kommit halvvägs. Tjänstemän från kommunens förvaltningar har studerat fem olika områden: boende och boendemiljöer, näringsliv och sysselsättning, upplevelse och rekreation, samhällets infrastruktur samt natur. Hållbarheten har analyserats ur olika vinklar och ett antal strategiska framtidsfrågor har vaskats fram.

Under hösten har det ordnats ett antal föreläsningar i Stadshuset (se sidorna 10-11). I november-december bjöds allmänheten in till offentliga redovisningar av arbetsgruppernas preliminära rapporter. En hel del synpunkter och förslag kom då in.

Höstens arbete har resulterat i en rapport med ett antal frågeställningar. Rapporten innehåller utgångspunkter för arbetet med att forma visionen. På nästa uppslag finns en sammanfattning.

- Hör av er!

Anders Bylund uppmanar alla som har synpunkter och förslag att höra av sig. Utöver vårens offentliga möten finns det flera andra sätt att göra sig hörd. Det går att lämna synpunkter via projektets hemsida www.lulea.se/2050 eller skicka epost till

2050-projektet handlar om att ta ut färdriktningen inför framtidens utmaningar.

2050@lulea.se .

Du som vill skicka vanligt brev gör det till **Luleå kommun, 971 85 Luleå** och anger "Luleå 2050" på kuvertet.

Det går också att ringa direkt till projektledningen:

Anders Bylund, 0920-45 42 33

Anna Lindh Wikblad, 0920-45 38 15

Lena Bengtén, 0920-45 32 30.

I projektgruppen för Luleå 2050 ingår bland andra från vänster Göran Öhman, barn- och utbildningsförvaltningen, Anders Bylund, stadsbyggnadskontoret, Maria Bergman, utvecklingskontoret, Lena Bengtén, stadsbyggnadskontoret, Anna Lindh Wikblad, stadsbyggnadskontoret, och Kjell-Arne Johansson, informationsavdelningen.

Foto: Alf Lindberg

Under vårens visioner börjar formas. Som en vägledning för detta har sex utgångspunkter formulerats. Frågeställningarna ska visa på behovet av att tänka på helheten i arbetet med visionen och framtidsbilden för Luleå 2050.

Det hållbara Luleå

Ett hållbart Luleå är beroende av att både sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter behandlas likvärdigt. De tre hållbarhetsdelarna är lika viktiga och ömsesidigt beroende av varandra. Minskar hållbarheten i en av de tre så faller också de andra.

Hållbarhetens tre delar kan förklaras så här:

- * Social hållbarhet – ett gott liv och en god livsmiljö i Luleå
- * Ekonomisk hållbarhet – en bra ekonomi som medel för att nå det goda livet
- * Ekologisk hållbarhet – allt vi gör måste rymmas inom ramen för ekosystemets gränser.

Det attraktiva Luleå

Ett attraktivt Luleå är beroende av hur vi som lever här uppfattar och trivs i vår stad och kommun. Om vi är stolta över Luleå, om vi känner att vi kan leva våra liv på det sätt vi vill och om vi upplever att vi är en del av ett sammanhang, kommer bilden av det attraktiva Luleå att spridas.

I ett attraktivt Luleå ska också nyinflyttade och företag både kunna och vilja etablera sig. Detta leder i sin tur till

en tillväxt av både sociala, ekonomiska och ekologiska värden som lockar ytterligare människor. Attraktiviteten bidrar till en positiv spiral.

För att uppnå ett attraktivt och hållbart Luleå 2050 måste vi...

... må bra och kunna uppfylla grundläggande behov

Vi vill alla må bra, ha ett gott liv och känna framtidstro. Förutsättningarna för att nå dit är väldigt olika och beror på en mängd olika faktorer. Det kan t ex handla om våra uppväxtvillkor, vår hälsa, vår livssituation, vårt boende, vår fritid och tillgången till arbete.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- Har vi tillit till varandra i Luleå och hur kan den öka?
- Hur kan samhället motverka utanförskap och skapa förutsättningar för lycka, trygghet och hälsa på lika villkor?
- Hur kan vi ge fler människor möjlighet att vara delaktiga i samhällets utveckling?
- Hur blir kommunen både spännande och trygg på samma gång?
- Hur kan vi trygga vårt behov av konsumtion, resor och transporter samtidigt som vi tar hänsyn till den klimatpåverkan det ger?

... ha ett tolerant och stimulerande samhällsklimat

Ett tolerant samhällsklimat innebär att vi har förståelse för andra människors sätt att vara, att andras önskemål och behov har samma berättigande som våra egna och att olikhet är en viktig källa till kreativitet. Det handlar om att ge rättvisa möjligheter för

Utgångspunkter

alla att få inflytande i samhället och självbestämmande över sitt eget liv.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- För vem eller vilka ska vi dimensionera samhället?
- Hur skapas förutsättningar för ett tolerant samhällsklimat som tar till vara på olikheter?
- Hur skapar vi en mångfald och en valfrihet i utbudet av mötesplatser, aktiviteter, arbetstillfällen och verksamheter?
- Hur ska samhället se ut för att locka alla åldersgrupper att leva och verka i Luleå, särskilt de grupper som är mest flyttbenägna?

... ha en identitet och känna stolthet över vår kommun

I Luleå har vi sånt som inte alla andra har. Snön, naturen, kontrasten mellan stad och land, kontrasten mellan industri och akademi, spelet mellan ljus och mörker är bara några exempel. I kommunen har vi också nära till nästan allt. För att kunna vara en attraktiv stad och kommun behöver vi ha kunskap om vilka tillgångar vi har och ha förmågan att utveckla dessa. Människor

Att ha ett gott liv och känna framtidstro är grundläggande även i framtiden.

Foto: Fredrik Broman

**PROJEKT
LULEÅ 2050**

2007

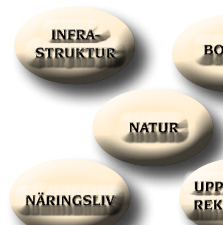
**Start
Beslut**
Projektbeskrivning

Projektgrupp

**Utbildning
av nyckelpersoner**

Hållbarhetsaspekter
Handbok tas fram

5 arbetsgrupper
Nuläget beskrivs
i 5 rapporter

VÅR

SOMMAR

er för vision Luleå 2050

som trivs och känner framtidstro är bra budbärare om den attraktiva staden och kommunen.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- Vad är det som gör Luleå unikt och hur kan vi värna, vårda och visa våra tillgångar?
- Hur kan vi kombinera de önsknings som finns att bo och verka nära vattnet med behovet av att skydda och vårda känsliga naturmiljöer?
- Hur kan vi stärka "närheten" mellan människor, till naturen, till service, till omvärlden osv?

... låta kreativiteten ta plats

I en kreativ stad och kommun händer det saker: nya företag startas, arkitekturen utvecklas, kulturen släpps fram, naturen tas tillvara och idrottsliga och kulturella evenemang anordnas. Det lockar talangfulla människor och bidrar också till en god ekonomisk utveckling.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- Hur skapar vi förutsättningar för ett

kreativt och varierat näringsliv med nya branscher som bidrar till en hållbar utveckling?

- Hur ska staden ge utrymme för olika typer av mötesplatser?
- Hur ska näringsliv och offentlighet stimulera den kreativitet och kunskap som finns vid Luleå tekniska universitet?
- Hur ger vi alla människor möjligheter att utvecklas genom studier, arbete, intressen osv?

... stimulera ekonomisk tillväxt med hänsyn till resurstillgång

Tillväxt i olika former är en av förutsättningarna för välfärd. I begreppet tillväxt ingår bland annat befolkningstillväxt, ekonomisk tillväxt, fler arbetstillfällen och ökade medel-löner. Men det innefattar också tillväxten av våra naturresurser som skogen, jordbruket och fisket samt den biologiska mångfalden.

Luleå behöver ett starkt näringsliv med en hållbar tillväxt för att säkra vår försörjning och sociala trygghet. Ett näringsliv i tillväxt ger goda förutsättningar att hitta outforskade möjligheter och nya jobb för länets unga. En hållbar tillväxt måste också ha en effektiv resursanvändning och i huvudsak använda förnyelsebara råvaror.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- Hur kan vi samarbeta med våra grannkommuner så att vi skapar en större arbetsmarknad som också är jämställd och som tar hänsyn till transportbehov och restider?
- Hur stimulerar vi de branscher som tillhör framtiden och samtidigt gör det på bästa möjliga sätt för miljön?
- Hur når vi en ekonomisk tillväxt och en ökad välfärd samtidigt som vi uppfyller kraven på minskad energiförbrukning och

klimatpåverkan?

- Hur kan ett samhälle se ut som klarar kraven på en minskad användning av fossila bränslen men ändå är attraktivt? Hur löser vi vårt behov av transporter till omvärlden?

... bygga samhället med helhetssyn

Ett hållbart samhälle är beroende av en rad olika funktioner: dricksvatten, värme, vägar, bebyggelse, ett centrum etc. Dessa funktioner har en mycket lång livslängd och utvecklingen måste utgå från den verklighet vi lever i idag och de geografiska förutsättningar vi har i Luleå. Ett samhälle behöver också gröna miljöer och natur som finns för sin egen skull, för djur- och växtlivet och för den biologiska mångfalden.

Några viktiga frågor att fundera på kan vara:

- Hur ska vi kunna fortsätta att bygga energieffektivt och med närhet till god service utan att förtäta för hårt? Vilka möjligheter har landsbygdens utveckling utifrån detta?
- Hur kan vi arbeta för att vårt näringsliv utvecklas, skapar ytterligare arbetstillfällen och samtidigt bidrar till en hållbar utveckling?
- Hur skapar vi miljöer som är sunda, estetiska, varierade, trygga, säkra och tillgängliga?
- Hur kan vi utveckla vårt samhälle samtidigt som vi förbättrar livsmiljön för växter, djur och fåglar?
- Hur planerar vi för att klara av allvarliga händelser som exempelvis katastrofer och konsekvenser av klimatförändringen?
- Vilken roll ska Luleås centrum fylla?

Skärgården är en av Luleås stora tillgångar

Foto: Pär Domeij

Seminarier

Hållbarhet • Folkhälsa • Ekonomi • Barn
Biologisk mångfald • Ungdomar

HÖST

Dialog

Besök hos föreningar
Hemsida • Annonser

Offentliga möten

Arbetsgrupperna
presenterar sina resultat

VINTER

Nuläges-
beskrivningar

När vår nutid var en avlägsen framtid

Lönerna och levnadsstandarden ökade kraftigt under både 50- och 60-talen. En shoppingkultur växte fram och Epa, nuvarande Åhléns, var ett av de nya köptempen.

Foto: Stadsarkivet

**PROJEKT
 LULEÅ 2050**

2008

Dialog

Föredrag
 Februari
 April

Öppna forum
 Februari
 April

Möten
 Hushållstidning

VINTER

VÅR

2050 ligger drygt 40 år framåt i tiden. Om vi vänder på perspektivet hamnar vi i mitten på 1960-talet, en expansiv tid i Luleå. Många nya byggnader invigdes och beslut togs som påverkar oss i dag.

I stadsfullmäktige handlade det mycket om tomt- och markaffärer. Det behövdes utrymmen till nya allmänna anläggningar, nya bostadsområden och ny infrastruktur.

Bara under 1965 invigdes nya stadsbiblioteket, nya malmhamnen, nya sporthallen och nya brandstationen. Åren innan hade Mjölkuddsbanken stått klar, nya farleden vid Klubbviken öppnats, busstationen flyttat till Loet och nya Domus och Epa invigts. De kommande åren startade Norrbottensteatern, Sverige gick över till högertrafik och Luleå tog i bruk det nya avloppsreningsverket och den nya sopförbränningsstationen i Uddebo.

Dyrare att parkera

Några tidsskildrande noteringar från stadsfullmäktige i mitten av 60-talet:

- Kommunen hyrde sin första fotokopieringsautomat. Förbrukningen uppskattades till 4 000 kopior per månad.
- P-avgiften på Storgatan höjdes från 25 till 50 öre per halvtimme.
- Tomtpriset för egnahemsmark höjdes till 12 kronor per kvadratmeter.
- Eltaxan var 3,5 öre per kilowattimme.
- Traktamentet var 37 kr/dag, 29 kr/natt, "tillhoppa 66 kronor för dygn".

"Viktigt att hitta de som går före och vågar"

Lämnad synpunkt under hösten

Ingen bro till Sandön

Skattesatsen för 1966 fastställdes till 11:50. Utgifterna i stadens driftbudget beräknades bli 86,2 miljoner kronor.

Avslag blev det däremot på kommunistiska fullmäktigeuppdragets motion om att bygga

en bro och väg till Sandön och Klubbviken, samt ett förslag om att inrätta en kommunal musikskola.

Av den blivande storkommunens drygt 53 000 människor 1965 var 22 741 förvärvsarbetande. Flest jobbade på "metallverket" NJA, 3 051 personer, och näst flest inom den expansiva byggindustrin, 2 407 personer.

Luleås vidgade stad

Vid den här tiden började man diskutera en kommunsammanslagning i Luleåblocket, alltså Luleå, Nederluleå och Råneå. Utredningen fick rubriken Luleås vidgade stad.

"Två faktorer måste uppmärksammas och aktivt söka påverkas om man vill ha en fortsatt befolkningsökning: Företags produktionsförutsättningar och människors möjligheter att uppnå en 'välfärd' i form av arbetsmöjligheter, fritidssysslor, utbildningsmöjligheter o s v som är lika goda som i andra stora regioner i landet".

Utredningen slog fast att området redan var en naturlig enhet - geografiskt, kommunikationstekniskt, befolkningsmässigt och näringsgeografiskt. Området hade gemensam arbetsmarknad och intensiv pendling över

kommungränserna.

Av ytan utgjorde staden Luleå bara 3 procent men där fanns 65 procent av befolkningen, 77 procent av jobben och 95 procent av servicen.

Befolkningen bedömdes öka med 800 personer per år för att år 1980 bli cirka 66 000 (en mycket bra gissning!).

Flera fördelar

Utredningen visade också att en sammanslagning hade flera fördelar:

- En överensstämmelse mellan kommun och reell intressegemenskap.
- Bättre service för både tätort och glesbygd.
- Bättre planeringsförutsättningar för industrin och bostäder. Cirka 850 lägenheter hade påbörjats varje år 1961-1965.
- Ökad "lokaliseringmässig magnetism".
- En ändamålsenlig kommunindelning skulle vara "till gagn för bygdens utveckling".

Den 1 januari 1969 inrättades nuvarande Luleå kommun.

Det nya stadsbiblioteket invigdes i maj 1965. Samma dag brändes den gamla biblioteksbyggnaden i nuvarande Stadsparken ner.

Foto: Nils Ahlstrand/Stadsarkivet

Visionverkstäder
April

Utställning
April

Förslag
Vision Luleå 2050

Beslut
Vision Luleå 2050

Förslag lämnas
till politikerna

ARCUS

SOMMAR

HÖST

Margareta Aidanpää – universitetsanställd som tror på människan och kreativiteten.

Kreativt och kollektivt - en plats där folk vill bo

En öppen och kreativ stad, där man vet att det händer mycket.

Så vill Margareta Aidanpää ha Luleå 2050.

– I en sån stad vill jag bo, säger hon.

Margareta Aidanpää jobbar vid Luleå tekniska universitet. Ibland hörs hon också i radions Vid dagens slut.

Hon vill att Luleå bättre tar tillvara sina unika växlingar i klimatet, som "påverkar livsandan och oss som människor".

– Det är jätteviktigt att skapa anda i en stad. Vi måste påminna om hur häftigt det är här. Luleå ska sjuda av kreativitet – inom kultur, design, musik, teater, konst, litteratur... Vi måste locka folk, ha många som återvänder och stannar kvar – kreativa människor fyllda av idéer, som får utrymme att förverkliga dem här. Det ska vara en grej att vara i Luleå, säger hon.

Närmare varann

Mer kollektivboende vore bra. Det skulle hon själv kunna tänka sig.

– När mina egna barn har blivit stora vill jag ha andra barn omkring mig. En dröm är att vi kan leva närmare varann. Vi ska inte stänga in oss. Människor vill träffas och vara tillsammans. Vi är kollektiva djur. Vi vill tillhöra flokken. Jag tror att vi kommer att tänka om och gå vidare från ensamsittandet i hemmet, rummet, vid datorn. Vi utgår från mänskliga möten och bygger en stad där vi är lyckliga

tillsammans, där vi inte samlas kring prylar utan kring gemensamma intressen. Då fylls tomrummet av kvalitetsinnehåll, som ger sinnen frid och glädje.

Värna visdomen

Hon tror att vi passerar stadiet med konsumtionshysteri.

– Från att vara konsumenter går vi till att vara människor. Vi blir i stället producenter av det vi vill hålla på med.

Viktigt blir också att värna visdomen.

– Vi måste uppvärdera statusen på barn och äldre. Vi måste ta tillvara visdomen både hos barnen, som inte vet några begränsningar, och de äldre, med deras enorma livserfarenhet.

Människan består

Universitetet får en viktig roll inom teknikutvecklingen, inte minst på energiteknikområdet, och Luleå kan bli ett föredöme genom att, äntligen, införa sex timmars arbetsdag.

– Då släpper vi loss kraften. Vi jobbar mindre, tjänar kanske mindre, men får livskvalitet. Jag tror på stora förändringar, som kommer att synas i samhällsplaneringen. Men allt hänger på oss människor, vi som verkar här, säger hon och påminner:

– Det enda gamla i allt det nya är människan.

"Behövs tillväxt? Räcker det inte med stabilitet eller utveckling?"
Lämnad synpunkt under hösten

"Stötta och utveckla lokalt producerade livsmedel"
Lämnad synpunkt under hösten

Anders Granberg – förturser flexibilitet och förändringar som vi ännu inte kan fantisera om.

Självförsörjning via eget företagande

Flexibilitet, makro och mikro – det är ord som återkommer när Anders Granberg funderar på framtiden.

– Luleå 2050

kommer vara extremt influerat av internationaliseringen.

Däremot kommer kärnvärdena att vara kvar. Vi kommer att profilera oss ännu mer och vara unika. Luleå blir ingen liten kopia av nåt större, utan ett litet original, säger han.

Anders Granberg är engagerad i mycket, bland annat i Luleå Näringsliv AB.

Han påminner om hur perspektiven snabbt kan förändras: För hundra år sedan var New Yorks ledning oroad för att staden skulle drunkna i hästskit. Det problemet löste sig när det kom bilar...

– Det kommer alltid att komma nåt nytt. Allt beror på vad som händer - eller inte händer. Har vi ingen lösning på problemet med fossila bränslen så blir det helt annorlunda, säger han.

Förändrad skola

Skolan är ett område som redan har rub-

"Stora och extrema grejor som syns behövs"

Lämnad synpunkt under hösten

bats och som han tror kommer att förändras totalt.

– Det massutbildningssystem som utbildar oss på samma sätt och gör oss konforma, det slås säkert sönder i små enheter. Det blir andra sorters ansvar. När utvecklingen går fort blir det jättesvårt för näringslivet att vänta på ett långsamt förändrat utbildningssystem. Man tvingas att lösa problemen själv eller i samverkan. Det tror jag att vi får se i många branscher. Det kan till exempel bli fråga om extremt högteknologiska lärlings-system. Det blir både spännande och svårt.

Ökad självförsörjning

Mycket kommer att handla om makro och mikro, det stora och det lilla. Runt näringslivets starka basindustrier kommer det att finnas massor av mindre verksamheter som ger välbefinnande.

– Självförsörjning genom eget företagande ökar. Det har vi bara sett början på. För många kommer det att vara det enda alternativet, säger han och oroas samtidigt över att värdegemenskapen luckras upp.

– Vad skapar gemensamma värden i en framtid? Luleåkalaset kan utvecklas till en sorts gemensam arena som får ökad betydelse. Gatufestivalerna var ursprungligen ett ungdomsfenomen, men i dag är det en angelägenhet för alla. Var ska vi annars träffas?

Nya bostadsområden

Det blir viktigt hur staden är byggd, så att människor kan mötas. Det behövs en ny sorts bostadsområden. Samhället är individu-

aliserat och förhållningssättet borde vara påverkat av det:

– Vi bygger fortfarande bostäder för kärnfamiljer, men borde bygga helt annorlunda, med barnen i centrum, så att de har tillgång till mamma och pappa och deras nya familjer. Kanske borde det finnas "Föredetningarnas hus", "De frånskildas kvarter" och "Nya Sambogatan"? Det blir som cybervärlden i verkligheten. Barnen har ju vuxit upp i cybervärlden och får en mammas värld och en pappas värld. Ambitionen måste vara att det ska fungera bra och att människor ska vara lyckliga.

"Dyrare energi talar för bostäder nära buss och tåg"

Lämnad synpunkt under hösten

Sophia Wennberg – evenemangsproducent som finner livskvalitet på landet.

Allt fler upptäcker kvaliteten på landet

– Luleå har haft mycket nybyggande fram till 2050, en stor tillväxt av bostäder. Inte bara lägenheter utan också många nya hus på landsbygden. Jag tror att folk slutar se problemet med att bo utanför stan. De upptäcker kvaliteten med att bo på landet.

Sophia Wennberg

är en 26-årig evenemangsproducent, just nu projektanställd på kulturförvaltningen som

arrangör av ungdomsevenemang.

Efter några år i Linköping och Hultsfred flyttade hon tillbaka till Luleå och Ernsås - byn där hon växte upp. I framtiden tror hon att allt fler kommer att uppskatta den goda miljön på landsbygden.

– Jag ser tillbaka på min uppväxt och inser att jag verkligen hade allt. En bättre uppväxt kan man inte ha. Det vill jag ge mina barn också, säger hon.

Ökad folkmängd

Fortfarande är det både spännande och nödvändigt att flytta söderut för många unga, för studiemöjligheter och annat.

– Men det kommer att förändras, bara man här satsar mer på ungdomen och

tillfredsställer deras behov. Jag tror på en ökning av folkmängden i Luleå. Fler kommer att förstå vilken fin miljö vi har här och inse att man inte behöver "jäkta ihjäl sig" i Stockholm, säger hon.

Det kan ses som en reaktion mot allt hektiskt – jobb för att göra karriär och tjäna mycket pengar.

– Den nya generationen tänker mer på att de bara har ett liv, och att de måste göra något bra av det.

Måste stoppa våldet

Hennes förhoppning är att människor blir mer medvetna om varandra.

– Vi måste stoppa våldet. Jag är rädd att vi utplånar varann genom hur vi beter oss. Det är min största rädsla. Folk är så empatilösa.

Hon efterlyser mer eget ansvar, eftersom "man tappar självrespekten" om man inte själv förändras.

– En del säger "Jag hade inget val". Det ogillar jag. Man har alltid ett val. Och om inte jag kan förändra världen, då kan ingen. Jag vill förstå hur jag kan göra ett bättre jobb och vara ett bättre jag. Som jag beter mig i dag, det får konsekvenser om tio år - och 2050.

Så dags tror hon att Luleå också är en stad med profilerad arkitektur.

– Jag tror vi har byggt mer - men vi får inte glömma bort vad Luleå var. Om vi sköter oss kan vi ha kvar det goda vi har.

"Förtätning av vissa byar ger bättre underlag för kollektivtrafik"

Lämnad synpunkt under hösten

Ricky Sandberg - bildkonstnär som hoppas på en vackrare formad stad.

Foto: Alf Lindbergh

En vacker stad berikar själen

En stad som är vackrare formad, byggd så att den berikar själen.

Det ser Ricky Sandberg i sin framtidsvision för Luleå:

– Konsumtionssamhället i sin nuvarande, destruktiva form måste hejdas. Vi kommer att konsumera andra saker i stället - mer kultur och upplevelser. Det är miljövänligt och bra!

Ricky Sandberg är bildkonstnär och arrangör av kulturevenemang.

Han tror att människorna 2050 radikalt har ändrat sina levnadssätt. Upplevelser har blivit viktigare och därmed konsten och kulturen.

– Människor ser andra värden. De värderar sin egen utveckling, men inte genom att göra om hemma och köpa en modernare platt-teve. De kommer att söka sånt som berikar själen. Den förändringen tror jag på, säger han.

Mötesplatser

I staden vill han se mer utvecklade gator och torg där människor kan träffas. Mötesplatserna är nödvändiga. Kulturens hus är ett första gott exempel, "ett vardagsrum". Där umgås folk.

Han vill också se arkitekterna som viktiga konstnärer.

– Vi måste vi få in det konstnärliga

tänkandet, bygga för att främja själen – med humaniora och inte bara teknik. Arkitekturen är ett formspråk som påverkar hela stan. Det måste vara trivsamt att bo här och då blir en "kvalitativ" arkitektur en tillgång. Husen, gatorna, torgen - det är form.

Konstens samhällsroll

Lite orolig är han ändå.

– Nu bygger de höghus på Kungsgatan som ser ut som de på Örnäset på 50-talet. Såna smäller man upp, i centrum, 2007!

Mer personligt hoppas han att bildkonsten får större betydelse för samhällslivet de kommande decennierna.

– Man börjar se det som en samhällsfunktion. Vi har en viktig pedagogisk roll för att förmedla det till publiken och samhället. Många har inte

förstått konstens roll i samhällslivet och i den demokratiska processen.

– Konsten ska ju spegla den tid vi lever i och vara något som väcker oss, säger han och hoppas att också bildkonsten för sin utveckling hittar en struktur liknande den som finns för musik, teater och film.

"Gör ett mysigt sommarområde av Södra hamn med caféer, rökeri, fiskbutik..."
Lämnad synpunkt under hösten

"Bättre cykelväg"
– kortare cykelväg
Lämnad synpunkt

Föreläsning som ins...

Hälsa och politik. Hållbar utveckling. Regionens betydelse. Biologisk mångfald. Medbestämmande för barnen. De ungas värderingar.

Om det handlade sex föreläsningar under hösten i Stadshuset – alla med syftet att ge inspiration och idéer till arbetet med projektet Luleå 2050.

– Samhället är i grunden icke-hållbart, det måste förändras om civilisationen ska bestå. Det raka budskapet kom från **Karl-Henrik Robèrt**, professor i hållbar produktutveckling vid Blekinge tekniska högskola.

– Vi springer in i en allt smalare resurstratt. Växthusgaser och föroreningar ökar, natursystemen undermineras allt mer och tilliten människor emellan försvagas. Vad det än är vi som enskilda tycker om så är det hotat så länge samhällsutvecklingen inte är hållbar.

Karl-Henrik Robèrt menade att det behövs en samsyn på helheten, en förenande teori och en gemensam mental målbild som utgår från de kärnvärderingar vi är överens om. Han beskrev den modell för strategiskt tänkande som kallas backcasting - ungefär "tillbakablick från framtiden". Från en önskvärd framtid kan vi i fantasin vända oss om och se tillbaka till nuet och tänka: Vad ska vi göra där för att komma hit?

– Folk är inte feiga eller ointelligenta, men de har inte argumenten. Nyckeln till framgång är att alla i gruppen delar uppfattningen om vad man ska göra, sa han och talade för tillit mellan människor och det goda ledarskap som krävs.

Hälsa är politik

Hälsa är politik, så därför måste de långsiktiga folkhälsofrågorna finnas med på den politiska dagordningen. Det menade folkhälsokonsulten **Margareta Persson**.

– Det är med hälsan som med miljön, den tål mycket i början och vi ser inte konsekvenserna. Sedan kostar det, både för oss själva och samhället. Därför måste ledarna våga gå före och bli ifrågasatta – och vi medborgare måste uppmuntra människor som tänker längre, samt föra fram modiga politiker, sa hon.

Människor mår bra när de litar på varann

sningar spirerat

och är trygga. De påverkas av den miljö de befinner sig i - ett viktigt faktum att fundera på i samhällsplaneringen. Det behövs arbete, bostad, utbildning, inkomst, sociala nätverk och en känsla av sammanhang.

– Det är lika viktigt att bryta den sociala isoleringen för människor som att prata matvanor.

Regionen viktig

Det krävs en tillväxt som är hållbar och socialt rättvis. Regionen är viktig och ett Stornorrland skulle ge möjlighet till en regional prioritering på norrlänningarnas villkor.

De två budskapen betonade **Dan Hjalmarsson**, konsult på SWECO Euro Futures.

– Tillväxt som förbrukar resurser är inte bra. Politikerna ska bekämpa den farliga tillväxten, sa han och propagerade för mer regionalt samarbete. Stor blir starkare... det finns inget utrymme längre för byapolitik.

– Av maktskäl vore det bra att bilda ett storlän av de två eller fyra nordligaste länen. Då kommer staten att föra ned resurser för regional utveckling. Det blir en möjlighet att få mer att säga till om. Om ni får ett parlament med kloka politiker med mod att prata hållbarhet så kan de planera med hållbarhetsperspektiv, sa han och bjöd på en färdig slogan för ett Stornorrland: "En bra bit av Sverige".

Biologisk mångfald

Om hållbar tillväxt talade också **Hans Gelter**, lektor vid Luleå tekniska universitet. En biologisk mångfald är nödvändig för jordens och mänsklighetens överlevnad. Det är en förutsättning för evolutionen och viktigt för samhällsutvecklingen. Det är därför det finns den världsomfattande överenskommelsen Agenda 21 - enligt vilken vi ska "tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov".

– I det kommande samhället har vi en vision: mänsklighetens överlevnad. Allt i våra liv och våra produkter måste anpassas till det, sa han och spådde att Norrlands biologiska mångfald blir en viktig resurs.

– Vi måste få till en ny definition på hållbar tillväxt. Tillväxten bör mätas i kvalitet, inte kvantitet. Kunskapen finns i folks medvetande. Nästa steg är att gå till handling.

Barnens perspektiv

– Barnen ska inte bestämma, men barnen ska

Sofia Johnsson från Kairos Future ser värderingar hos unga som kan påverka framtiden.

Foto: Thomas Lindgren

VARA MED och bestämma, betonade barnombudsmannen **Lena Nyberg**.

Barnombudsmannens verksamhet bygger på FN:s konvention om barns rättigheter. Den stöder på flera sätt arbetet med ett hållbart samhällsbyggande.

– Miljöfrågor engagerar barn och unga. Vi måste se dem som medaktörer. Är det någonstans vi kan få stöd för miljötänkandet så är det bland barnen.

– Vi vuxna tror det inte, men barn är väldigt kompetenta. Vi måste lära oss lyssna till barnen. Att inte göra det är slöseri med skattebetalarnas pengar. Det finns inte ett enda kommunalt område som inte berör barn och ungdom. Men det viktiga är att vi inte bara lyssnar, utan också tar till oss. Då uppnår vi kvalitet i verksamheter som berör

barn och ungdom.

Ungas värderingar

Dagens unga är framtidens vuxna med framtidens värderingar. Det hävdade **Sofia Johnsson** från Kairos Future, som bland annat gör studier för att få en bild av framtiden.

Bara 23 procent av svenskarna i gruppen 30-50 år ser positivt på samhällets framtid, medan 52 procent av dem ser positivt på sin egen framtid. Många anser att pengar skapar lycka, men värderar livsmiljö högre än arbete. De är mer positiva än de äldre till globaliseringen. De ser den som nya möjligheter – men också som hot i form av miljöförstoring, terrorism och krig.

kelvägar
LTU-Storheden"
kt under hösten

Luleå och Boden knyts ihop

Olle Lindström och Karl Petersen. En moderat och en sosse. En urbodensare och en danskskånsk lulebo. Två kommunalråd, sida vid sida, med gemensamma mål för Boden och Luleå.

I valet 2002 hände något. I Boden tappade socialdemokraterna makten efter många år och en färggrann allians ledd av moderaterna flyttade in i kommunhuset. Moderaten och tidigare riksdagspolitikern **Olle Lindström** blev ett av de nya kommunalråden. I Luleå vann samtidigt den skånskt klingande socialdemokratiske **Karl Petersen** med ett överlägset stöd i personvalet.

Karl Petersen och Olle Lindström ligger långt från varandra ideologiskt. Med diskussionerna kring länsjukhusets placering färskt i minnet var det heller ingen självklarhet att öka samarbetet mellan Boden och Luleå då de blev kommunalråd. Men de båda kommunalråden i grannkommunerna möttes redan i januari då de tillträdde på sina tjänster och fann varandra.

Respekt och tillit är nyckelord

Karl Petersen och Olle Lindström har valt att se förbi parti- och kommungränserna och inrikta sig på samverkan. Att tillhöra samma parti behöver inte alls betyda att man har lätt för att samarbeta, medan man som i deras fall kan respektera varandra som både kolleger och vänner.

– Karl är väldigt lugn och stabil och klar i sin uppfattning. Jag ser honom som en rejäl och hederlig politiker, säger Olle Lindström.

Karl Petersen å sin sida beskriver Olle Lindström som en man med driv, fin framtoning och öppet sinne. De vet var de har varandra och delar synen på samarbetet mellan Boden och Luleå.

– Egentligen är det väldigt naturligt att samarbeta längs Lule älvdal, det har man ju gjort i alla tider, menar Olle Lindström.

Karl Petersen tillägger att Boden och Luleå ligger så nära varandra att om

man hade satt gatubelysning hela vägen så hade det känts som en enda stad.

– Vi tänker båda så att om vi samarbetar är vi 100 000 människor tillsammans, med en gemensam arbets- och bostadsmarknad. Luleborna har travbana, äventyrsbad och snart en av de modernaste fotbollsarenorna, nästan på cykelavstånd i Boden, medan bodensarna har fått ett fint Kulturens hus med stort utbud i Luleå, menar Karl Petersen.

Båda påpekar dock att detta inte stänger dörrar för annat samarbete. Båda kommunerna ingår i ett omfattande fyrkantssamarbete. Luleå samarbetar med Umeå, Uleåborg och länets kustkommuner. Boden har samverkan med Jokkmokk.

Samarbete på flera områden

Samarbetet mellan Boden och Luleå har slagit igenom på flera områden. Det hålls återkommande näringslivsdagar där företagare från Boden och Luleå möts för seminarier och för att knyta kontakter. Branschvisa arbetsgrupper har bildats och jobbar vidare med olika frågor. Företagare och kommunfolk har sedan tre år tillbaka ett tillväxtkluster där de träffas, utbyter erfarenheter och lär av varandra.

Räddningstjänsterna i Boden och Luleå samarbetade på ett enastående sätt vid 2006 års stora skogsbrand i Bodträskfors. Vid branden, gick Luleås räddningschef **Patrik Bylin** in i bakre ledningen i Boden och ansvarade bland annat för personalansaffningen. Bodens räddningschef **Bengt Nilsson** höll ställningarna i främre ledningen på plats vid branden. När insatserna summerades hyllade Räddningsverket samarbetet och den organisation som snabbt byggdes upp och som har blivit en förebild för andra räddningstjänster i landet.

På skolsidan har man gemensam intagningsnämnd för gymnasiet och ett organiserat samarbete inom vuxenutbildningarna.

Karl Petersen och Olle Lindström, kommunalråd Boden och Luleå. Här

Ett annat område är teknikutvecklingsprojektet Sarah som genomfördes av vård- och omsorgspersonal i Boden och Luleå (och Vittangi), Luleå Tekniska Universitet och IT-företag från näringslivet. Det handlade om distansöverbyggande teknik inom vården och nominerades till Götapriset vid Kvalitetsmässan i Göteborg 2007.

En storkommun?

Vissa förordar, andra förfasar sig över, idén att i framtiden slå samman Boden och Luleå till en

Foto: Jennie Niledede

i Luleå respektive Boden, har brutit kommun- och partigränserna och öppnat nya dörrar mellan är de båda kommunalråden sida vid sida på en fotbollsmatch i Boden.

gemensam kommun. Kommunalråden intygar att det inte är det man strävar efter i sitt samarbete, och att det inte är aktuellt i dagsläget. Däremot ser de samordningsvinster genom ökat samarbete.

– Det har plöjts upp fåror för ett fortsatt samarbete. Vi behöver varandra och det räcker långt att tänka gott om varandra och påverka människorna i våra kommuner. Vad nästa politikergeration vill göra med det här samarbetet får de avgöra. Men samarbetet ska bestå oberoende av hur kommunledningarna ser ut,

säger Karl Petersen.

Inom den närmaste tiden vill man framför allt fortsätta att kämpa för väg 97 som förbinder kommunerna, och den fysiska planeringen av området mellan Boden och Luleå. Idrott, kultur, kollektivtrafik samt köp och lån av tjänster, kompetenser och resurser mellan kommunerna är andra områden de blickar mot.

Text: Anna Bergström

Med fokus på mat

Under våren ordnas en serie föreläsningar i Landstingshuset där maten står i centrum.

Föreläsningarna ingår i kommunens folkhälsoarbete. Fyra stycken återstår när det här läses.

Tisdag 4 mars

Anna-Karin Lindqvist, sjukgymnast, och **Marlene Sandström**, vårdlärare, föreläser om matens betydelse vid träning.

Tisdag 11 mars

EwaCarin Sehlstedt, dietist och universitetslärare, reder ut begreppen kring dieter och mattrender.

Tisdag 15 april

Eva-Britt Kvarnbrink, lärare i kostvetenskap, föreläser om mat, miljö och olika märkningssystem.

Onsdag 23 april

Pia Lindeskog, chef på KF Konsument, talar om hur vi äter smart.

Samtliga föredrag är på kvällstid kl 19-21. Arrangemangen är gratis och ingen anmälan behövs. Till hösten planeras föreläsningar med inriktningen barn och mat.

Föreläsningsserien är ett samarbete mellan kommunen, landstinget, NSD och studieförbunden. Den som vill lära sig mer kan anmäla sig till en studiecirkel inom ett visst tema hos något av studieförbunden.

Mat-satsningen bygger på en modell som kallas SMART: Större andel vegetabilier, Mindre tomma kalorier, Andelen ekologiskt ökas, Rätt kött och grönsaker, Transportsnålt.

Stora investeringar i skolor och va

Kommunens investeringar är fortsatt mycket omfattande. Nettoinvesteringarna beräknas uppgå till över 1,3 miljarder kronor 2008-2010. En stor del är byggverksamhet.

220 miljoner kronor är avsatta för nya eller ombyggda skollokaler. Några av de större skolprojekten:

- Örnässets gymnastikhall, 50 miljoner kr (totalt)
- Bergviksskolans ombyggnad, 41 miljoner kr
- Måttsunds aktivitetshall, 11 miljoner kr
- Fem förskoleavdelningar i centrum, 22 miljoner kr
- Älvens förskola, 9 miljoner kr

För andra åtgärder i kommunens fastigheter har avsatts ytterligare 218 miljoner kronor fram till år 2010. Två stora poster är ventilation och åtgärder till följd av olika myn-

dighetskrav. 52 miljoner har avsatts för nya äldreboenden och andra särskilda boenden, Merparten går till gruppboheter för funktionshindrade.

Vattenverket byggs om

Mycket stora investeringar görs under de kommande tre åren inom va-verksamheten. Vattenverket i Gäddvik byggs om för 127 miljoner kronor och Uddebo reningsverk för 80 miljoner. Nya överförings- och distributionsledningar kostar också en hel del.

För exploatering av nya bostads- och arbetsplatsområden har avsatts 84 miljoner kronor. Det handlar bland annat om bostadsområden på Kronan, Hällbacken, i Antnäs och Sunderbyn.

Arbetsplatsinvesteringarna görs till största delen på Storheden och i Öhemmanets industriområde i Gammelstad.

Björkskataledens förlängning slutförs under året. Den totala kostnaden uppgår till nästan 100 miljoner kronor, varav kommunen står för 62 miljoner.

Södra hamnplan förnyas

Andra planerade investeringar under perioden:

- Södra hamnplan, 30 miljoner kr
- Avveckling av Hertsö bergum och Näverberget, 15 miljoner kr
- Bro över Tjuvholmssundet, 23 miljoner kr
- Ombyggnad av Storgatan och Kungsgatan, 42 miljoner kr
- Konstgräsplaner, 11 miljoner kr
- Ombyggnad på Norrbottensteatern, 22 miljoner kr
- Björkskatans centrum, 8 miljoner kr
- Kameraövervakning, 3 miljoner kr.

Kommunens investeringar i år beräknas till 577 miljoner kronor. Det motsvarar 7 900 kronor per invånare.

En budget på tre miljarder

Drygt tre miljarder kronor.

Så mycket kostar det att driva de kommunala förvaltningarna 2008. Det är nästan 200 miljoner kronor mer än i fjol räknat i löpande priser.

För första gången på många år är det generella besparingskravet borta. I stället förväntas nämnderna och deras förvaltningar effektivisera på egen hand för att frigöra resurser. Men vissa tillskott har det ändå blivit.

Förvaltningarnas sammanlagda nettokostnader slutar på 3 040 miljoner kronor. Jämfört med 2007 innebär det en viss expansion.

Störst tillskott, cirka 60 miljoner kronor, har socialförvaltningen fått. Även barn- och utbildningsförvaltningen har fått mer pengar. Men här rör det sig om tillfälliga merkostnader, bland annat som en följd av friskoleetableringar.

Mindre till skolan

Skolans andel av de samlade utgifterna krymper något fram till 2010. Färre barn och ungdomar gör att kostymen anpassas. Samtidigt ökar socialförvaltningen andel när äldreomsorgen växer. De båda jätteförvaltningarna står tillsammans för 77 procent av

kommunens totala utgifter.

Tekniska förvaltningens budgettram har också utökats. Det har att göra dels med lokalbanken (kommunens överskott av lokaler), dels med tidigare investeringar.

Ökande skatteintäkter

De stora investeringarna kräver en omfattande nyupplåning. Det medför att räntekostnaderna ökar och att soliditeten (som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel) sjunker ganska kraftigt.

Resultatet (överskottet) beräknas i år bli 22 miljoner kronor, vilket är lägre än i den tidigare planen. Inte heller resultaten under 2009 och 2010 kommer i närheten av det långsiktiga målet.

Högkonjunkturen och fler invånare gör att skatteintäkterna de senaste åren ökat ordentligt. De uppgår i år till drygt 2 800 miljoner kronor. Budgeten räknar optimistiskt med att skatteintäkterna ska fortsätta att öka med runt fem procent fram till 2010.

Statsbidragen beräknas till knappt 480 miljoner kronor 2008. De kommer mest troligt att minska lite de följande åren.

Bolagen omsätter miljarder

En stor del av kommunens verksamhet bedrivs via bolagen. Deras sammanlagda omsättning överstiger två miljarder kronor. Drygt 400 personer är anställda i åtta bolag.

Störst är Luleå Energi AB med drygt 900 miljoner kronor i omsättning och 133 anställda. I bolaget, som till 70 procent ägs av kommunen, ingår även Bioenergi i Luleå AB och Luleå Energi Elnät AB. Resultatet för Luleå Energi uppgick 2007 till cirka 55 miljoner kronor.

Lulebo AB omsätter drygt 600 miljoner kronor och har ett 80-tal anställda. Investeringarna uppgick i fjol till runt 240 miljoner kronor.

Under fjolåret såldes Aurorum Teknikbyn AB. Å andra sidan tillkom bredbandsbolaget Lunet AB med Lulebo och Luleå Energi som hälftenägare. Lunet äger och driver det fiberoptiska stadsnätet.

Övriga kommunala aktiebolag är LLT, Luleå Renhållning, Luleå Bogserbåt, Luleå Mäss och Kongress samt Nordiskt Flygteknikcentrum. Lulekraft AB ägs till hälften av kommunen och till hälften av SSAB.

Lägsta landstingsskatten

Kommunalskatten i Luleå är sen ett par år tillbaka 31,70 kronor. Det är lite över genomsnittet för landet – 2007 var medelskattesatsen 31,55 i Sverige.

70 procent av kommunalskatten (eller 22,28 kronor) går till Luleå kommun. Resten går till landstinget. Norrbottens landstingsskatt på 9,42 är faktiskt lägst i landet.

I siffrorna ovan ingår inte avgiften till svenska kyrkan.

Låga taxor i Luleå

Luleå har landets näst lägsta boendetaxor, cirka 200 kronor per kvadratmeter. Allra billigast är det i Västerås. Det har tidningen Dagens Samhälle kommit fram till.

Luleåbornas sammanlagda kostnader för värme, el, sophämtning, vatten och avlopp uppgick i fjol till ganska precis 200 kronor per kvadratmeter. Det är en ökning med nästan 16 procent sedan 2004.

Verksamheternas kostnader

FÖRVALTNING	BUDGET 2008 Miljoner kr
Kommunledningsförvaltning	109
Arbetsmarknadsförvaltning	83
Räddningstjänst	43
Stadsbyggnadskontor	32
Kollektivtrafik	62
Hamnförvaltning ¹	-6
Teknisk förvaltning	198
varav lokalbank	34
Barn- och utbildningsförvaltning	1 417
Socialförvaltning	1 151
Fritidsförvaltning	121
Kulturförvaltning	87
Miljöförvaltning	9
Övriga verksamheter ²	10
Löneökningar ³	55
Övrig finansiering ⁴	84
Oförutsedda behov	5
Summa nettokostnader	3 459
Återförda kapitalkostnader	419
Nettokostnader	3 040

1) Luleå hamn beräknas ge överskott. 2) Konsumentvägledning, överförmyndarexpedition, valnämnd, kommunrevision. 3) Fördelas till förvaltningarna under 2008. 4) Pensioner, EU-projekt m m.

Vårt Luleå

Samråd om nya järnvägen

Norrbotniabanans dragning kan komma att påverka Luleå starkt.
Malin Fahller på Banverket hoppas att många luleåbor ska engagera sig och lämna synpunkter.

Hur ska den framtida Norrbotniabanen dras in till Luleå? Den spännande frågan utreder Banverket. Allmänheten bjuds in till samrådsmöte och öppet hus 17-18 mars på Kulturens hus.

– Vi tror att frågan om hur den nya järnvägen skulle kunna passera Luleå kan väcka allmänhetens engagemang, säger utredningsledare **Malin Fahller** på Banverket.

– Vi har under hösten arbetat fram flera förslag på detta och vill nu hämta in luleåbornas synpunkter. Jag hoppas att så många som möjligt kommer till Kulturens hus för att få information och tycka till om projektet.

Banverket utreder tre järnvägskorridorer mellan Södra Gäddvik och Luleå. Målet är att komma fram till vilken korridor som är bäst utifrån aspekterna funktion, miljö, intrång och ekonomi. Det är först när detta beslut är taget som Banverket kan påbörja arbetet med att detaljutföra järnvägen.

Blir järnvägen av?

Många undrar nog om det överhuvudtaget är idé att engagera sig. Pengar till att bygga Norrbotniabanen finns ju inte i dagsläget.

– Banverket har fått i uppdrag att göra järnvägsutredningar på sträckan Umeå-Luleå, säger Malin Fahller. Att planera en ny järnväg tar tid och en färdig järnvägsutredning har relativt lång hållbarhet. Därför är utredningen viktig trots att vi i dagsläget bara har pengar till att utreda Norrbotniabanen. I det här tidiga skedet tittar Banverket brett och det är nu som möjligheten att påverka är som allra störst.

En ny järnväg kommer att påverka Luleå, oavsett vilken utredningskorridor som väljs. Förenklat kan man säga att en av korridorerna passerar älven vid Gäddvik, går förbi Storheden och ansluter till stambanan via ett triangelspår mot Luleå respektive Boden, någonstans mellan Gammelstad och Notviken. En annan utredningskorridor passerar Gäddvik söder om älven och går över älven ungefär vid Gråsjälören

för att sedan ansluta till Luleå C. Den tredje korridoren passerar Gäddvik på södra sidan om älven, passerar flygplatsen och korsar älven antingen via Hamnholmen eller via Sandön.

– Vi har många intressanta frågor att utreda och ta hänsyn till i Luleå. Passagen över älven är en viktig sådan, var ska den ske och ska det vara en tunnel eller bro? En annan viktig fråga är hur den nya järnvägen kan komma att påverka stadsbilden och Luleå som sjöstad.

Fakta om Norrbotniabanen

Utredningsarbetet pågår för Norrbotniabanen - 27 mil ny järnväg mellan Umeå och Luleå. Den ska i första hand förstärka godstrafiken i landet, men också möjliggöra persontrafik mellan norrlandskustens städer. Norrbotniabanen ger som helhet stora klimat- och miljövinster. Exempelvis beräknas utsläppen av koldioxid minska med cirka 100 000 ton per år.

Mer information finns på www.banverket.se/norrbotniabanen